

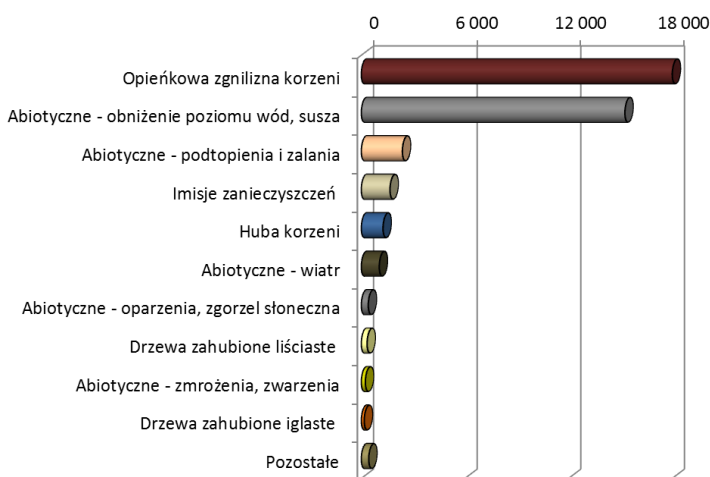
Występowanie uszkodzeń lasu, zjawisk chorobowych i szkodników leśnych w 2015 roku na terenie RDLP Katowice

(komentarz do zestawień zbiorczych Formularza nr 3 i Formularza nr 4)

1. **Uszkodzenia lasu od czynników abiotycznych, antropogenicznych oraz grzybów patogenicznych** wywołujących choroby drzew leśnych w 2015 roku na terenie RDLP Katowice zanotowano na powierzchni **52 472 ha**. Obszar ten stanowi 8,6% powierzchni leśnej RDLP w Katowicach (→ ~ 608 tys. ha). Największe powierzchnie uszkodzeń pozostawały skutkiem występowania/oddziaływania następujących czynników chorobotwórczych (tabela; diagram):

Lp	Choroba / Czynnik szkodliwy	Powierzchnia występowania /uszkodzenia/ (ha)	stan z roku 2014 (ha)	stan z roku 2013 (ha)
1	Opieńkowa zgnilizna korzeni	29 345	28 913	29 047
2	Abiotyczne - obniżenie poziomu wód, susza	15 258	12 912	2 157
3	Abiotyczne - podtopienia i zalania	2 373	2 568	2 898
4	Imisje zanieczyszczeń	1 657	1 659	41
5	Huba korzeni	1 254	1 275	11 362
6	Abiotyczne - wiatr	1 035	1 511	15
7	Abiotyczne – oparzenia, zgorzel słoneczna, wędnięcia	398	0,4	32
8	Drzewa zahubione liściaste	330	330	358
9	Abiotyczne - zmrózenia i zwarzenia	230	660	274
10	Drzewa zahubione iglaste	165	170	170
	Pozostałe czynniki razem	426	2 024	1 667
	OGÓŁEM	52 472	50 747	48 021

Czynnik	ha	%
biotyczny	31 379	60
abiotyczny	19 294	37
antropogeniczny	1 798	3
Razem	50 747	100%

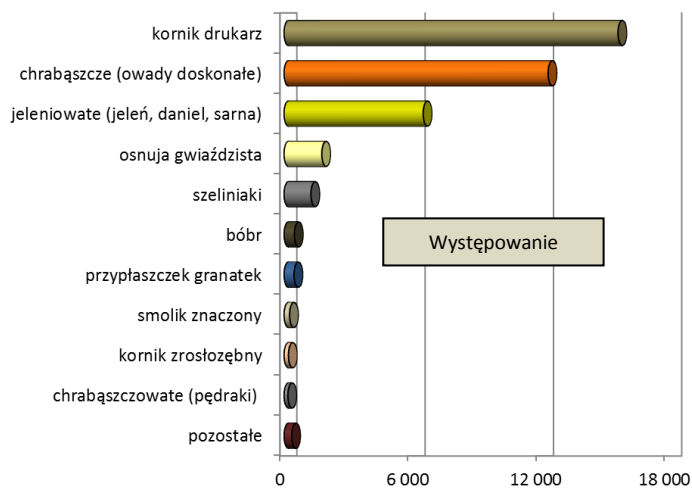
2. Powierzchniowo największy rozmiar uszkodzeń lasu w 2015 roku powodowanych przez czynniki rejestrowane w Formularzu nr 4 IOL miał związek z występowaniem **czynników biotycznych**, tj. chorób grzybowych (→ **60%** wszystkich zarejestrowanych uszkodzeń) - głównie grzybów korzeniowych (→ opieńki oraz huby korzeni). W dalszej kolejności były to **czynniki abiotyczne** (→ **37%** zarejestrowanych uszkodzeń) - przede wszystkim: obniżenie poziomu wód, susza, podtopienia i zalania, oparzenia, zgorzel

słoneczna, wędnięcia, huraganowe wiatry oraz zmożenia i zwarzenia. Szkody od **czynników antropogenicznych** → imisje przemysłowe oraz pożary dotyczyły **3%** ogólnego areálu uszkodzeń objętych ewidencjonowaniem w *Formularzu nr 4*.

3. **Występowanie szkodników lasu (→ owadów, ssaków, ptaków)** oraz powodowanych przez nie uszkodzeń zarejestrowano w RDLP Katowice w 2015 r. na powierzchni **39 397 ha** drzewostanów (→ 6,5% powierzchni leśnej RDLP w Katowicach). Największe powierzchnie występowania i uszkodzeń dotyczyły kornika drukarza, imago chrabąszczy, jeleniowatych, osnuj gwiazdzistej, szeliniaków oraz bobra (tabela, diagram):

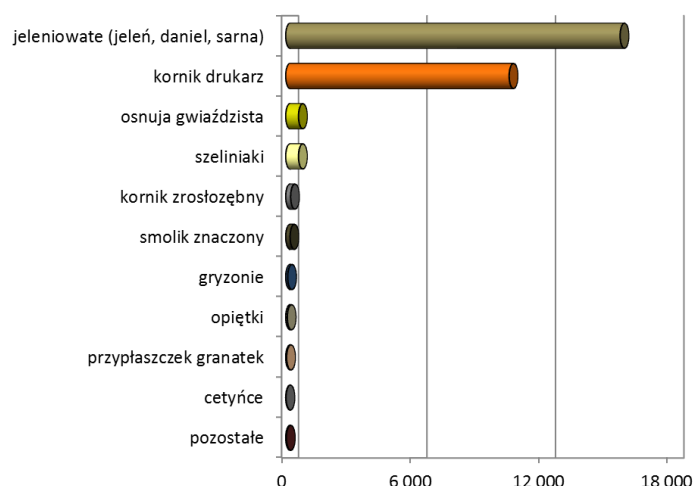
Lp	Szkodnik	Powierzchnia występowania /uszkodzenia/ (ha)	stan z roku 2014 (ha)	stan z roku 2013 (ha)
1	Kornik drukarz	15 612	7 720	24 464
2	Chrabąszcze (owad doskonały)	12 344	0.7	3.0
3	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	6 504	5 736	7 469
4	Osnuja gwiazdzista	1 762	2 102	1 099
5	Szeliniaki	1 253	909	1 557
6	Bóbr	479	472	278
7	Przyplaszczek granatek	463	33	75
8	Smolik znaczony	254	201	228
9	Kornik zrosłozębny	200	313	413
10	Chrabąszczowate (pędraki)	174	231	68
	Pozostałe szkodniki razem	353	739	28 020
	OGÓŁEM	39 397	18 457	63 674

Szkodnik	ha	%
szkodliwe owady	32 232	82
roślinożerne ssaki	7 165	18
ptaki	0,15	-
Razem	18 457	100%

4. **Zabiegi ochronne (→ profilaktyczne i ograniczające) wobec szkodników drzew leśnych** w roku 2015 wykonano na powierzchni **27 895 ha** (→ 4,4% powierzchni leśnej RDLP w Katowicach).
5. Największe powierzchnie zabiegów ochronnych podejmowanych w roku 2015, zarówno profilaktyczne jak i ograniczania liczebności, dotyczyły: jeleniowatych (→ zabiegi prewencyjne), kornika drukarza, osnuj gwiazdzistej, szeliniaków, kornika zrosłozębnego i smolika znaczonego (tabela, diagram).

Lp	Szkodnik	Powierzchnia zabiegu
----	----------	----------------------

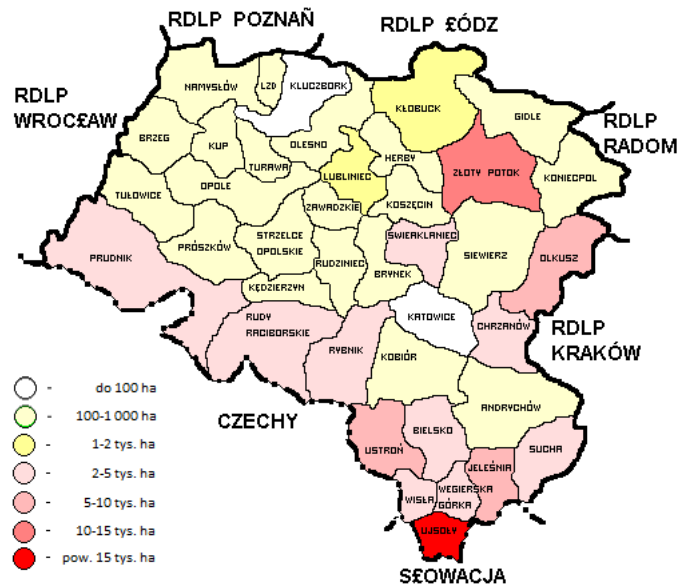

		ochronnego ha)
1	Jeleniowate	15 612
2	Kornik drukarz	10 432
3	Osnuja gwiaździsta	595
4	Szeliniaki	594
5	Kornik zrosłozębny	226
6	Smolik znaczony	200
7	Gryzonie	88
8	Opiętki	69
9	Przyplaszczek granatek	39
10	Cetyńce	11
	Pozostałe (razem)	19
	OGÓŁEM	27 895

6. Szeregując nadleśnictwa RDLP w Katowicach wg wielkości powierzchni występowania szkodników i chorób lasu oraz rejestrowanych uszkodzeń największe powierzchnie (→ ponad 2 tys. ha) w roku 2015 wykazują nadleśnictwa posiadające znaczące obszary drzewostanów świerkowych, opanowanych na ogół przez grzyby korzeniowe i zwykle również z wzmożonym w nich występowaniem zespołu korników świerka (→ Ujsoły, Jeleśnia, Ustroń, Prudnik, Bielsko, Węgierska Górka, Wiśła, Sucha). W Nadleśnictwie Złoty Potok wyjątkowo duża powierzchnia odnotowana *Formularzu nr 3* de facto nie jest powierzchnią zarejestrowanych szkód (→ te wystąpiły na 56 ha) lecz zasadniczo wykazany arealem nasilonej różki chrabąszczy (→ rok różkowy), która to miała miejsce w 2015 roku w obszarze istniejącego tam pędraczyska. W Nadleśnictwach: Olkusz, Chrzanów, Rudy Raciborskie, Rybnik wykazywany dość znaczący obszar chorób i uszkodzeń lasu ma związek z trwałym i niekorzystnym oddziaływaniem na las występujących tam zakłóceń stosunków wodnych, tj. lejów depresyjnych odkrywkowych kopalni piasku (→ Olkusz, Chrzanów, Rudy) albo też podtopień i zalań powierzchni lasu na skutek działalności kopalń węgla kamiennego (→ Rybnik), bądź to uszkodzeń wskutek szkodliwego oddziaływania emisji przemysłowych (→ Świerklaniec).

Lp.	Nadleśnictwo	Powierzchnia występowania uszkodzeń powodowanych przez:		
		Szkodniki lasu /Formularz nr 3/	Choroby lasu /Formularz nr 4/	Razem /szkodniki + choroby/
1	Ujsoły	6 132	10 663	16 795
2	Złoty Potok	11 009	28	11 037
3	Olkusz	114	6 982	7 096
4	Jeleśnia	1 446	5 625	7 071
5	Ustroń	2 547	4 143	6 690
6	Prudnik	2 246	2 228	4 474
7	Chrzanów	60	4 385	4 445
8	Bielsko	798	3 020	3 818
9	Węgierska Górka	703	3 080	3 783
10	Wiśła	2 742	979	3 721
11	Sucha	915	2 082	2 997
12	Rudy Raciborskie	480	2 281	2 761
13	Rybnik	195	1 995	2 190
14	Świerklaniec	391	1 697	2 088

7. Na mapce → zobrazowanie zróżnicowania natężenia problematyki szkodników lasu, chorób grzybowych i szkód abiotycznych w poszczególnych nadleśnictwach RDLP Katowice w roku 2015 wg wielkości powierzchni ich występowania i powstałych uszkodzeń.

8. Kształtowanie się wielkości rejestrowanych powierzchni występowania uszkodzeń spowodowanych przez czynniki abiotyczne i choroby grzybowe oraz przez szkodliwe owady i ssaki w okresie ostatnich 10. lat na terenie RDLP Katowice zobrazowuje diagram.

